

"Mamma och jag talar om allt – även om sex"

Marie och Alice kan berätta allt för varandra om både sex och äktenskapsgräl. Att de är mor och dotter hindrar dem inte från att vara nära vänner. Men närheten kom på allvar först när Marie själv blev mamma.

- Jag tycker egentligen inte att vår relation är så speciell, men alla kompisar reagerar på det, "va, berättar du det för din mamma!".

Marie drar pekfingeret längs näsan och funderar. Sina relationer utanför äktenskapet har hon till exempel berättat om för Alice.

- Mamma tycker kanske inte att det är bra men hon säger inte "hur kan du göra så här?". Hon har egna erfarenheter av sånt och hon förstår.

Alice fördömer inget och det är svårt att chockera henne.

- Vad man än berättar så har hon varit med om värre, känns det som. Hon kanske skakar på huvudet inombords men hon tar emot allt och för ingenting vidare. Att hon är min mamma gör också att hon alltid är på min sida, och stöttar.

Marie är sällan ute efter att få råd eller komma fram till någon lösning. Eller ens att få medhåll.

- Det är mer att man vet hur livet är och delar det med varandra.

Men Alice har förstås sina åsikter. Maries son vill hoppa av studierna för att jobba på sin kompis restaurang och det tycker mormor inte om.

- "Det där leder ingen vart" säger hon, precis som hon sa till mig för länge sen. Där är vi oeniga men det är ingen stor grej.

Finns det något du inte berättar för henne?

- Nej... inget viktigt...

Marie tittar upp i taket och tänker.

- Sex pratar vi om, som allt annat. Det kan vara att vi beskriver upplevelser med olika män. Ofta är det ganska lättsamt, vi skrattar mycket.

Hon berättar inte mer än för andra kompisar, snarare lite mindre detaljerat.

- Mamma förstår vad jag menar även om jag formulerar mig ganska allmänt, som till exempel "han var den målinriktade typen". Efter ett långt liv har hon ju mycket erfarenhet.

Ibland kopplar Alice till egna upplevelser från förr, eller talar om hur det är att vara ensamstående som 79-åring och ha sexlusten kvar.

Men deras relation har inte alltid varit så förtrolig, enligt Marie. Som barn minns hon Alice som en jättesnäll mamma men på något sätt inte riktigt närvarande.

- Jag har en bild av hur hon sveper in och ut ur lägenheten i ett ouppnåeligt skimmer. Jag minns inte att vi någonsin gjorde något tillsammans, bara hon och jag. Utom den korta stunden när hon skulle säga godnatt. Den låg jag och väntade på.

Marie understryker att hon ändå alltid har känt sig älskad.

- Det har alltid känts som att ifall jag skulle sitta på en öde ö skulle mamma ordna en helikopter och få hem mig.

Om sina första pojkvänner berättade Marie inget alls.

- Hon var ingen jag litade på då. Jag flyttade hemifrån tidigt och jag kan nog inte säga att jag saknade henne.

Men när Marie själv fick barn började de närma sig varandra.

- Då var jag inte barnet längre, vi var två mammor och vuxna kvinnor.

Många döttrar kan bli galna på att deras mammor har åsikter om allt men det är inget Marie känner igen. Alice har alltid haft stor respekt för hennes integritet.

- Förutom en gång, för ett par år sen när jag hade flyttat till en ny lägenhet. Då kom hon med väldigt självklara idéer om hur vi borde möblera om. Jag reagerade starkt på det, för jag skulle aldrig kritisera hennes tavlor eller möbler. Om jag inte frågar så behöver du inte tycka något om det, sa jag.

Nu är det dags att gå hem till Alice. Trots att de pratar om allt ville Marie träffas utan sin mamma först för att kunna tala helt fritt. Annars skulle de bara ha hakat upp sig kring berättelsen av barndomen där de har lite olika bilder, förklarar hon.

- Visst sa hon att hon skulle vara hemma, säger Marie lite oroligt utanför porten.

Att Alice närmar sig 80 hindrar henne inte från att vara ständigt uppbokad. Men jo, lysande vithårig och leende öppnar hon. Liten under sin väldiga takhöjd och flera meter höga tavlor.

Över en kopp kaffe börjar mor och dotter fundera intensivt på varför de har en så bra relation.

- Det är nog det att Marie är väldigt öppen som person.

Precis så sa Marie för en stund sedan, fast om Alice.

- Vi är ju kompisar men ändå mycket närmare än kompisar. Vi har ju ändå levt ett liv tillsammans, fortsätter Alice.

- Man behöver inte vara på ett visst sätt för att upprätthålla vänskapen. Det är en väldig trygghet, säger Marie.

Alice är intresserad av allt som har med familjen att göra så om det berättar Marie mer än för andra vänner.

- Till exempel äktenskapsgräl brukar jag återge jag ord för ord, det blir ofta väldigt komiskt...

Båda två skrattar men kan inte riktigt förklara det komiska.

Irriterar ni er aldrig på något hos varandra?

- Jaa... du kommer aldrig i tid, säger Alice.

- Men det gör ju inte du heller.

- Nej, det är sant.

Alice knäpper händerna och lutar näsan mot dem. Naglarna lyser klarröda. Maries är rosa.

- Marie är en av mina skarpaste kritiker. Jag vet att jag har gjort mycket fel med mina barn men ingen annan har sagt det.

Hon berättar om när Marie skulle skriva uppsats i skolan om sina föräldrar och sa till sin fröken "det kan jag inte, pappa är alltid ute och reser och mamma pratar alltid i telefon."

Alice kan inte alls förstå att hon skulle ha varit frånvarande när barnen var små.

Marie försöker förklara.

- Det är så laddat, man får inte säga att mamma var frånvarande, då är det som om man skulle vara traumatiserad för livet. Men så är det ju inte. Jag kände mig alltid älskad även om vi inte stod varandra så nära.

- Men det låter så sorgligt, tycker Alice.

Alices egen mor la sig i hennes liv väldigt mycket. När barnen var små kunde hon ringa och säga "nu är det fem grader kallt, nu måste Marie ha sin yllemössa". Därför har Alice alltid aktat sig för att tränga sig på. Att de hade dålig kontakt vill hon däremot inte gå med på.

- Det är klart, det var en svår tid när du var tonåring. Men jag tycker det är naturligt att föräldrarna inte är så viktiga under en period. När ni kom hem från skolan

slängde ni väskorna i hallen och försvann in på era rum. Jag kom efter och ville att ni skulle komma ut och dricka en kopp choklad...

- Men vi hade ju inte den kontakten att vi ville det.

- Varför inte?

- Jag vet inte, men det blev ju bra ändå.

De är i alla fall överens om hur viktigt det är att respektera varandra som vuxna.

Vilket inte alltid är helt lätt som mamma, säger Alice.

- När barnen är små vill man ju påverka dem. Jag tyckte det var så roligt när barnen var små och jag fick klä er... då hade ni så fina kläder! Hon skrattar.

Respekt för integriteten behöver inte betyda distans. När Alice fick bröstcancer för några år sedan träffades de varje dag i flera månader.

- Jag har en känsla av att Marie bestämde sig för att jag inte skulle sjunka ihop och försvinna. Hon tog med mig på konserter och saker hela tiden. Och så såg vi på The Office, vi kunde se åtta-nio avsnitt på en kväll...

Ändå tycker Marie inte att de är beroende av varandra. Inte på det pliktfyllda sättet i alla fall.

- För mig var det aldrig att jag åkte hemifrån och föräldrarna stod kvar på trappen och vinkade. Mamma har alltid haft sitt eget liv.

Alice har blivit mer praktiskt beroende av sina barn sedan hon blev äldre men det förändrar ingenting, tycker Marie.

- Min svärmor säger ofta "Ni ringer aldrig mig..." men så skulle mamma aldrig säga.

Ibland går det lång tid utan att vi hörs.

Fast lång tid är sällan mer än en vecka.

Fotnot: Alice och Marie heter egentligen något annat.